

4973 22. Marts 1892: 2. Beh. af Lovf. om Lønn. for de lærde Skolers Rektorer og Lærere. 4974

Natur, at en Kvinde kan udføre det Hverv, der her er Tale om, lige saa godt som en Mand, og hun bør da ogsaa kunne uddannes til en lignende Virksomhed, saaledes at hun, naar hun har erhvervet sig denne Dannelse og Ærdom, ogsaa bør stilles lige med Mænd. Som en Følge deraf og som Følge af, at jeg tror, at dette Forhold meget godt kan udvirkes og lempes ad administrativ Vej, vil jeg ikke stemme for Ændringsforslagene under Nr. 9 og 14, men det følger ogsaa af sig selv, at jeg ikke kan stemme imod dem, da det vilde være noget, som ligesom stred mod min Overbevisning, at nægte Kvinden, hvad hun har samme Udgang til som Manden i dette Tilfælde. Der er jo ikke saa faa Ting, hvor man netop udtaler en bestemt Mening ved at undlade at stemme, men jeg ved, der er mange, som ikke forstaa det rigtig, og som tro, at man i saa Tilfælde er tvivlende om sin Stemmegivning, men man er maasse lige saa lidt vakkende med Hensyn til sin Stemmegivning som Termometret, naar det staar paa Nulpunktet. Et „Nej“ er negativt og et „Ja“ positivt, men et „Stemmer ikke“ betyder, at man ikke ønsker, at der skal røres ved denne Sag, hverken frem eller tilbage, og saaledes er det ogsaa i dette Punkt, hvorom der her er Tale. Dermed har jeg sagt tilstrækkeligt til Begrundelse af min Afstemning om Ændringsforslagene under Nr. 9 og 14, men jeg skal kun, inden jeg slutter, udtale det Haab, at den højtærede Kultusminister, naar han faar Ordet, vil give mig Ret i, at intet i Lovforslaget er til Hindrer for, at Kvinderne ogsaa kunne komme med.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. O. S.): Min Stilling til de Forslag, der foreligge her som Ændringsforslag til det foreliggende Lovforslag, er den, at jeg i det hele tiltræder, hvad der er foreslaaet af Udvalget eller dets Flertal, medens jeg maa fraraade at vedtage de Forslag, som ere foreslaaede særlig af Mindretallet. Jeg skal med Hensyn til Mindretallets Forslag derom bemærke, at det, som Mindretallets Ordfører ganske rigtig lagde Hovedvægten paa, er Forslag under Nr. 16. Svølgten af dets Vedtagelse vilde — det er Hovedsagen — være, at denne Lov ikke blev til noget i denne Samling og rimeligvis

ikke i mange Samlinger. Jeg kan i det hele med Hensyn til de Grunde, der tale mod at vedtage en saadan Udflydning af Sagen, henholde mig til, hvad det ærede Medlem fra Aarhus (Pöngel) med megen Barme udviklede, Betragtninger, som jeg i det hele, naar jeg bortser fra de sandsynligvis ikke organiske Bestanddele af Udvalget, Bemærkningerne vedrørende Militarismen, i øvrigt kun siger, at jeg tiltræder dem i deres Helhed. Det vilde efter min Mening være ganske unaturligt, om man vilde benytte som Middelet eller Løstestang til at fremtvinge en Reform, om hvis Maal og Midler der er saa megen Uenighed, som der for Tiden er, den Slags Tvangsmidler eller Sulttortur, anvendt paa Lærerne, som ere uskyldige deri. Man kan ikke hidføre Reformen derved, at man vedligeholder Misforholdene hos Lærerne, saaledes at det blev en afgørende Faktor i Retning af at stifte os en Reform, ligegyldig hvilken, naar de blot kom ud af den økonomiske Stilling, hvori de befinde sig. Det vilde være saa unaturligt, at jeg allerede af den Grund haaber, at Tinget ikke vil vedtage en Bestemmelse i den Retning.

Jeg vil straks med Hensyn til et andet Mindretalsforslag oplyse Grunden til, at jeg heller ikke kan gaa ind paa det foruden af de Grunde, som ere udviklede af det ærede Medlem fra Aarhus, og som jeg tiltræder. Jeg siger til Spørgsmaalet om at paalægge Adjunkterne mere end de nuværende 24 Timer ugentlig, nemlig 27 Timer — i Fjor var det 30 Timer. Hovedgrunden, hvorfor jeg vil betragte det som en Delæggelse for Lovforslaget, er, at man ad den Vej i Virkeligheden tager med den ene Haand, hvad man giver med den anden. Det er oplyst og kan oplyses ved Tal. Det forholder sig saaledes, at de Adjunkter, som nu med de 24 Timer, de forskellige Gagetillæg, de have, og med Ekstrabetalingen, de nu faa, og som de ville miste, for ud over dette Arbejde at læse 3 Timer om Ugen, paa visse Trin vilde blive ringere stillede og i alt Fald paa nogle Trin vilde faa en saa latterlig ubetydelig lille Lønningsforbedring, at det er klart, at man vilde tage med den ene Haand, hvad man giver med den anden. I og for sig finder jeg dette ogsaa rigtigt, at man ikke lader den obligat-